

Samenvatting van de conclusies en aanbevelingen

In januari 2007 werd geconstateerd dat de ambities van de gemeenten onvoldoende worden omgezet in daden, waardoor het cultuureducatiebeleid in een aantal gemeenten stagneert. Knelpunten die destijds werden geconstateerd waren:

- onvoldoende kennis over de ontwikkelingen op het gebied van cultuureducatie;
- hierdoor waren visie en beleid van de gemeenten onvoldoende op deze ontwikkelingen aangepast;
- het budget voor cultuureducatie staat onder druk;
- het beleid stagneert ook doordat er andere interne beleidskeuzes gemaakt worden;
- netwerk en structureel overleg tussen- en met scholen in culturele instellingen vinden te weinig plaats;
- veel gemeenten pakken de regierol die van hen gevraagd wordt onvoldoende op;
- gemeenten subsidiëren culturele instellingen wel, maar leggen niet alle instellingen een cultuureducatieve verplichting op.

Hoe is de stand van zaken twee jaar later? Er is veel gebeurd, zo blijkt:

Meer draagvlak voor cultuureducatie

De afgelopen twee jaar is het draagvlak voor cultuureducatie in de gemeenten sterk toegenomen. Gemeenten formuleren meer ambities op dit gebied, vertalen dit naar beleid en leggen dit in toenemende mate ook vast. Dit is vooral van toepassing op grote en middelgrote gemeenten.

Kleine gemeenten in een vicieuze cirkel

Kleine gemeenten (< 30.000 inwoners) hebben meer moeite met het realiseren van beleid op het gebied van kunst en cultuur en cultuureducatie. Deels komt dat door een gebrek aan tijd, geld en draagvlak, deels komt dat ook door een gebrek aan voldoende faciliteiten. Dat noopt kleine gemeenten tot het maken van andere keuzes. In grote en middelgrote gemeenten speelt dit niet of nauwelijks.

Omdat er in kleinere gemeenten minder faciliteiten en zeer beperkte budgetten zijn, wordt er minder vaak beleid geformuleerd. Dat veroorzaakt een cultuurbeleid dat vaak op ad hoc basis functioneert. Daardoor ontbreekt een beleidsmatige onderbouwing om culturele instellingen sterker in te zetten op het realiseren van beleidsmatige cultuureducatieve doelstellingen. Het ontbreken van beleid heeft op zijn beurt weer invloed op de financiële middelen: men trekt minder uit ten behoeve van cultuureducatie en de middelen die wel worden uitgetrokken, worden niet gericht ingezet door middel van bijvoorbeeld het opleggen van cultuureducatieve verplichtingen.

De vraag is of het voor deze gemeenten aantrekkelijk genoeg is een lokale structuur (mede) op te tuigen. EDU-ART kan - eventueel in Cultuurpactverband - kleine gemeenten adviseren door te wijzen op de intersectorale verbindingen die mogelijk zijn zodat cultuureducatie sterker als middel gaat fungeren dan als doel op zich. Bijvoorbeeld bij thema's als Brede School of Maatschappelijke stages.

De opkomst van Regionale en Lokale Cultuurpunten

Er komen steeds meer Regionale en Lokale Cultuurpunten. De gemeenten die al langere tijd met deze Cultuurpunten werken, zijn tevreden over de effecten die deze sorteren ten aanzien van de versterking van de culturele infrastructuur. Gemeenten waar deze Cultuurpunten nog niet zo lang actief zijn, hebben nog wat aarzelingen.

Deze medaille kent een keerzijde: de opkomst van deze Cultuurpunten gaat ten koste van het aanbod van grote culturele aanbieders die op bovenlokaal- of provinciaal niveau actief zijn (zoals Introdans, Kwatta en HGO) omdat de Cultuurpunten vooral lokaal aanbod bieden. Dit kan een vershraling van het culturele aanbod voor de scholen tot gevolg hebben. Dit is niet wenselijk, temeer omdat scholen in een eerder onderzoek aangegeven hebben, meer keus te willen hebben in een vooraf geselecteerd, specifiek passend cultureel aanbod. De verwachting is, dat gezien de huidige marktstructuur - de scholen bepalen zelf wat zij willen - dit een ontwikkeling zal blijken die de Cultuurpunten kan hinderen. Zij kunnen immers het provinciaal en landelijk aanbod niet altijd overzien en missen het schaalgrootte voordeel van een provinciebrede aanpak. EDU-ART kan voor de grote aanbieders en de Cultuurpunten een verbindende rol spelen.

Gemeenten zijn nog steeds ambitieus

Veel gemeenten hebben meer ambities op het gebied van het versterken van de culturele infrastructuur. Deze gemeenten vinden we voornamelijk terug onder de grote en middelgrote gemeenten. Een opvallende ambitie die een aantal gemeenten aangedragen heeft, is het voortgezet onderwijs: er bestaat meer behoefte deze groep in het cultuurbeleid te betrekken.

De rol van EDU-ART behoeft verduidelijking

Dat EDU-ART de bemiddelingstaak op last van de provincie aan het afbouwen is, is inmiddels vrij algemeen bekend. Veel minder bekend is de nieuwe adviestaak die EDU-ART momenteel vervult - en dan in het bijzonder die voor de gemeenten. Deze taak behoeft meer verduidelijking.